

El símbol dels símbols

Lluís Subirana

En aquest país nostre, sempre a mig fer i a mig destruir, sempre immersos en la difícil tasca de reconstrucció nacional, lluitant contra la descatalanització, és a dir, contra la seva destrucció, amb tot el que comporta de degradació cívica i cultural, necessitem, avui més que mai, un exercici constant d'afirmació nacional que ens mantingui en forma per afrontar la històrica, progressiva i persistent acció espanyolitzadora que de fora, i també de dins, ens amenaça.

Amb més dificultats de les previstes, a poc a poc anem recuperant "el nom de cada cosa", la personalitat i el tarannà que ens és propi, gràcies a la tenacitat de la gent del poble, que és, en definitiva, qui salva o condemna un país. Això, però, no ens ha de fer oblidar que aquesta personalitat pròpia va voler ser esborrada per sempre i que, segurament, molts encara no han desistit de fer-ho. La necessària reconciliació no té res a veure amb l'amnèsia col·lectiva. Cal recordar i, en conseqüència, actuar.

Per damunt de les ideologies, els símbols són expressions del poble i, per tant, li pertanyen. Contemplar els **SÍMBOLS DE CATALUNYA** no ha de ser una simple manifestació d'estètica ni un tràmit per a quedar bé. Hi ha d'haver, a més, un compromís amb tot allò que representen.

Símbols que assoliren gran representativitat sota l'impuls de la Renaixença, sorgida a la meitat del segle XIX com a corrent romàntic per a fer reviure el sentiment de catalanitat que estava ofegat pel centralisme dominant de Felip V. Símbols que a Sabadell impulsava el moviment catalanista incrustat a l'entorn del Centre Català i, també, per molta gent de la Lliga

Regionalista, entitats de tipus cultural i patriòtic d'ampli ressò a la societat sabadellenca; una societat de marcat caire obrerista i republicana, que donava a la política catalana il·lustres diputats, com el patriarca del federalisme, Francesc Pi i Margall, la destacada figura del republicanisme, Francesc Layret, i el qui seria president màrtir de Catalunya, Lluís Companys.

Als sabadellencs, la contemplació d'aquests símbols ens ha d'ajudar a recuperar la nostra memòria històrica i les virtuts cíviques de les col·lectivitats que ens han precedit, que han donat els seus propis màrtirs i han creat els seus propis herois, que han sacrificat la seva vida en

defensa dels seus ideals i que només han estat lloats i plorats pels seus familiars i amics més íntims. És, també, per aquests herois anònims, tan propers i a la vegada tan desco-neguts, que hem de preservar els símbols i tot allò que signifiquen.

Aquest esperit col·lectiu de lluita, d'amor a la pàtria, que històricament ha emanat de la societat sabadellenca, va ser magníficament plasmat pel nostre genial Antoni Estruch en la seva extraordinària obra pictòrica, especialment en les seves

dues obres històriques, "L'Onze de Setembre de l'any 1714", coneguda popularment per "La mort de Rafael Casanova", i el "Corpus de Sang", igualment coneguda per "Els segadors", obres que han estat assumides com a pròpies de l'expressió del nacionalisme català, perquè simbolitzen l'esperit i els sentiments del poble, que amb les seves gestes heroiques, ha escrit les pàgines més importants de la història de Catalunya.

En L'Onze de Setembre de l'any 1714, Antoni Estruch reflectia el sacrifici del poble en

lluïta per la seva llibertat, i en el **Corpus de Sang**, la lluita i la força de la classe obrera contra la injustícia i l'exploració. Aquesta temàtica, especialment present en la història del moviment obrerista sabadellenc al llarg dels segles, i fins i tot en l'actualitat, la posava de nou de manifest en una altra extraordinària obra pictòrica que completa aquesta trilogia reivindicativa i patriòtica i que porta per nom **Manifestació obrera**.

Aquesta trilogia pictòrica d'Antoni Estruch pot situar amb la màxima dignitat la contribució de Sabadell a la reconstrucció de la sobirania nacional i ensem, reflectir el sentiment de llibertat i progrés, i també el tarannà lluitador i nacionalista d'una gran part de la societat sabadellenca d'abans, i cal creure, d'ara.

Contemplant, doncs, els **SÍMBOLS DE CATALUNYA**, hem de tenir sempre present que venim de lluny i que volem anar més lluny encara. Amb el pas dels segles hem creat els nostres símbols, signes visibles de la singularitat del nostre poble: el senyal heràldic de les Quatre Barres; el "Bon cop de falç!" del nostre himne nacional; la memòria reivindicativa de l'Onze de Setembre; el pelegrinatge cívic i espiritual a Montserrat; el respecte per les nostres institucions de govern; la tradicional festa de Sant Jordi; la sardana com a màxima expressió de germanor i de democràcia; la unitat dels Països Catalans representada pel Pi de les Tres Branques; l'afirmació col·lectiva enfront de l'individualisme amb "l'entre tots ho farem tot" dels castellers, que amb força, equilibri, valor i seny, aixequen els seus castells; el record de la "barretina vermella i del carmesí mocador" que, com cantava Verdaguier, "eren com un camp de roselles mogut pel vent de l'amor", i, per damunt de tot, el símbol dels símbols: la **Pàtria**, aquesta nostra, petita pàtria, que com ha deixat dit el conciuatadà i insigne poeta Joan Oliver "Pere Quart", somniem completa.

Sabadellencs, conciuatadans, que la visió d'aquesta exposició de **SÍMBOLS DE CATALUNYA** ens esperoni a fer irrenunciable la nostra catalanitat, a fer lliure i solidària la nostra pàtria, a fer que la pau, el progrés i l'amor regeixin el cor del poble, a fer que la nostra terra sigui el paradís promès, i que el nostre crit d'esperança ressoni de la Mola al Puig de la Creu, del Montseny a Montserrat, i que des del cim del Canigó s'escampi per tot Catalunya, com un crit de joia, d'amor, de respecte i de llibertat.

Llibres

UN NOU LLIBRE DE JOSEP TORRELLA

En la darrera fase del muntatge d'aquest número de **Quadern**, ha sortit al carrer el llibre **Cinquanta Anys de la Fundació Bosch i Cardellach**, original del nostre bon amic Josep Torrella, membre del Consell de Redacció de **Quadern** i del Patronat de la Fundació Amics de les Arts i de les Lletres. Tant per l'interès del seu contingut com pel que representa per a nosaltres l'autor, lamentem no poder dedicar-li ara l'atenció que es mereix, cosa que farem en el número d'octubre.

Edicions El Mèdol
Col·lecció L'Agulla

CIUTATS PUBILLES DE LA SARDANA

LLUÍS SUBIRANA

Membre del Consell de Redacció de **Quadern** acaba de publicar aquest interessant llibre coincidint amb el 50è aniversari de l'Obra del Ballet Popular

"Es tracta d'un llibre de gran interès, adreçat no solament al món sardanista, amb un compendi de dades molt ben presentades i estructurades sobre una manifestació característica del fet sardanista i que es completa amb un interessant i enriquidor glossari amb els apunts biogràfics de les diferents personalitats (més de 150) vinculades als Pubillatges i als Premis del Dia de la Sardana".

"Lluís Subirana ha fet un gran treball d'investigació i aporta un conjunt de dades fins ara desconegudes per la gran majoria dels sardanistes. És un llibre fet a consciència, que es llegeix amb interès i molt ben presentat i editat per Edicions El Mèdol. En definitiva omple un buit existent a la literatura sardanista i, per tant, cal felicitar el seu autor i tots els que han ajudat a fer-lo possible"

Josep M. Ainaud de Lasarte

EL LLIBRE "A. VILA ARRUFAT"

Aquesta magnífica obra, escrita per Josep Casamartina i editada amb motiu del centenari del naixement d'Antoni Vilarrufat, que fou distribuïda entre els qui van subscriure la butlleta, pot sol·licitar-se a la nostra Fundació, carrer Sant Antoni, 5, pis, 08201 Sabadell, o telefonant als números 726 03 20 i 375 43 58.

Advertim que en queden pocs exemplars, ja que se'n féu una edició limitada. Us la servirem a domicili o mitjançant el seu llibreter. El seu preu: vint mil ptes.